

Det tredje daglige verdipapiroppgjør - VPO 3, ble innført 15. mars. Samlet låneadgang var 311,4 milliarder kroner ved utgangen av måneden.

Finansiell stabilitet/
Interbankoppgjør
30. april 2019

Gjennomsnittlig daglig omsetning i NBO i mars var 279,6 milliarder kroner, og antallet transaksjoner per dag var i gjennomsnitt 2 806. Høyest omsetning var den 15. mars med 483,5 milliarder kroner. Denne dagen var det forfall på F-innskudd og tildeling av F-lån. I tillegg var det utbetaling av studielån, forfall på forskuddsskatt for personlige skatteyttere og betalingsfrist for skattetrekk og arbeidsgiveravgift. Laveste omsetning var 12. mars med 207 milliarder kroner fordelt på 2 555 transaksjoner. Høyeste antall transaksjoner i NBO på én dag var 4. mars med 3 935 transaksjoner.

Bankenes innestående i Norges Bank i mars var i gjennomsnitt 35,3 milliarder med en topp på 44,5 milliarder den 29. mars, se figur 2. Gjennomsnittlig reserveinnskudd var 1,5 milliarder kroner. Største intradag låneopptak var 19. mars med 67,2 milliarder kroner. Laveste intradag låneopptak var 8,7 milliarder kroner den 11. mars mens gjennomsnittlig intradag låneopptak denne måneden var 24,8 milliarder kroner. Det var ingen D-lån i mars. Økningen i reserveinnskudd mot slutten av måneden, henger trolig sammen med bankenes kvartalsvise rapportering til Finanstilsynet vedrørende deres krav til likviditetsreserver.

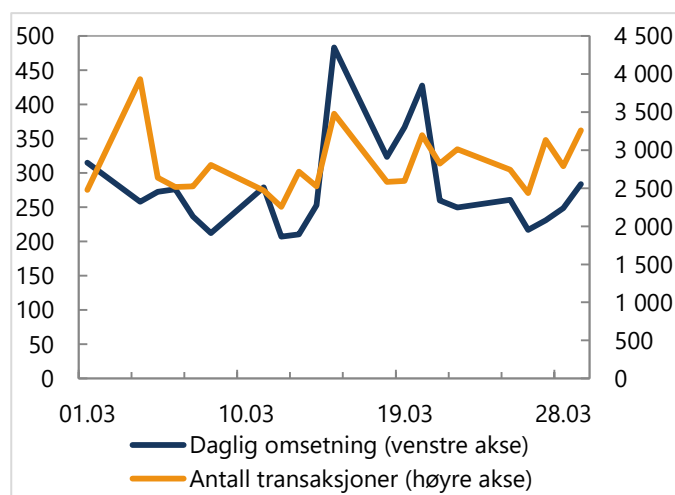
Den 21. mars ble det besluttet at styringsrenten skulle heves med 0,25 prosentenheter til 1,0 prosent. Første virkedag var fredag 22. mars. Reserverenten økte samtidig med 0,25 prosentpoeng - til 0,00 prosent.

Den 15. mars endret NBO driftsmønsteret på bakgrunn av at det ble innført et tredje verdipapiroppgjør (VPO3) med oppgjørstidspunkt kl. 14:30. Dette vil være i tillegg til verdipapiroppgjørene med oppgjørstidspunkt kl. 06:00 og kl. 12:00.

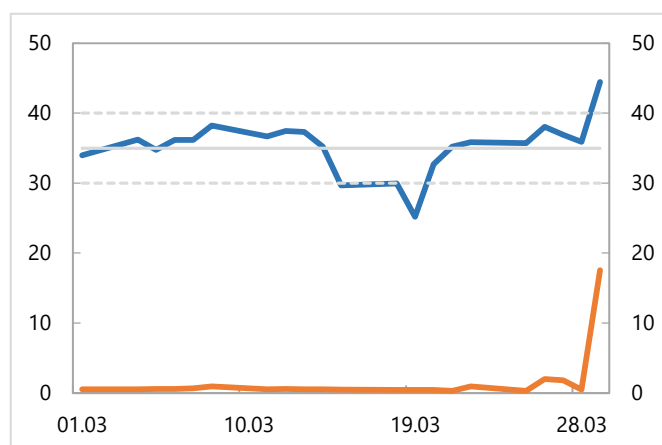
Figur 3 viser utestående F-lån og F-innskudd i mars måned. Norges Bank bruker F-lån og F-innskudd til å styre bankenes reserver mot ønsket nivå, 35 milliarder kroner pr dag. F-lån mot sikkerhet tilfører likviditet til banksystemet mens F-innskudd reduserer mengden reserverer i banksystemet.

Norges Bank registrerte nye kvoter for bankenes reserver den 28. mars med virkning fra 1. april. Kvote styrer hvilken mengde innskudd i sentralbanken som forrentes til styringsrenten, og er et av virkemidlene for å holde de helt kortsiktige pengemarkedsrentene nær styringsrenten.

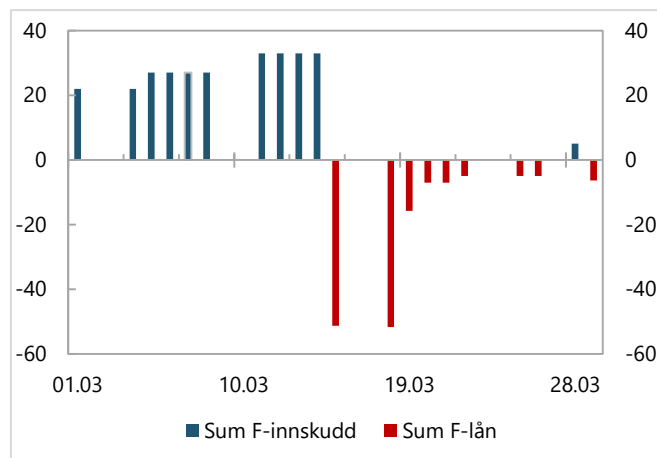
Figur 1. Daglig omsetning i milliarder kroner og antall transaksjoner, mars 2019.

Figur 2. Totalinnskudd og reserveinnskudd mars 2019. Milliarder kroner

Figur 3. F-lån og F-innskudd mars 2019. Milliarder kroner

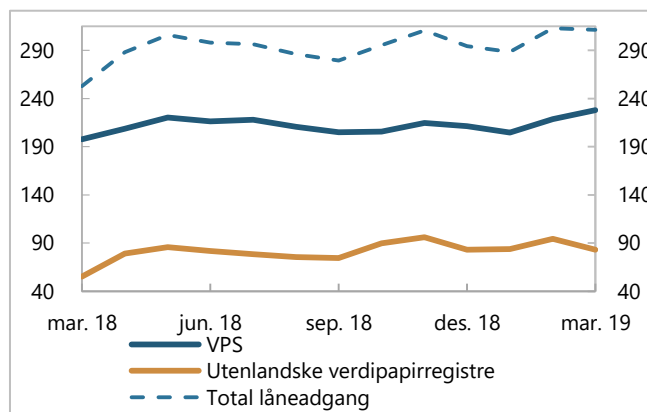
Samlet låneadgang var 311,4 milliarder kroner ved utgangen av mars, se figur 4. Dette er en reduksjon på 1,4 milliarder kroner siden utgangen av februar. VPS har hatt en økning i låneadgangen på 9,4 milliarder under den samme perioden mens Euroclear ble redusert med 11,4 milliarder og Clearstream var nærmest uendret. Den gjennomsnittlige samlede låneadgangen for måneden var 316,4 milliarder kroner. Den dagen med høyest låneadgang var den 18. mars med 327,6 milliarder kroner og den dagen med lavest låneadgang var den 6. mars med 310,7 milliarder kroner.

100 banker hadde pantsatt verdipapirer som sikkerhet for lån i Norges Bank ved utgangen av mars. Bankene er delt inn i tre kvotegrupper som avgjør hvilken mengde innskudd i sentralbanken som blir forrentet til styringsrenten. Innskudd utover kvoten forrentes til en lavere rente, reserverenten. Bankene som har størst kvoter for innskudd i sentralbanken har også betydelig mer verdipapirer pantsatt som sikkerhet for lån i Norges Bank. Av 100 banker med pantsattelser i Norges Bank er hele 65 prosent av total låneadgang tilknyttet de 6 bankene i gruppe 1. De 15 bankene i gruppe 2 står for 29 prosent av total låneadgang. 105 banker er kategorisert som gruppe 3 i Norges Bank, men bare 79 av disse har pantsattelser. Disse pantsattelsene står for 6 prosent av total låneadgang i Norges Bank.

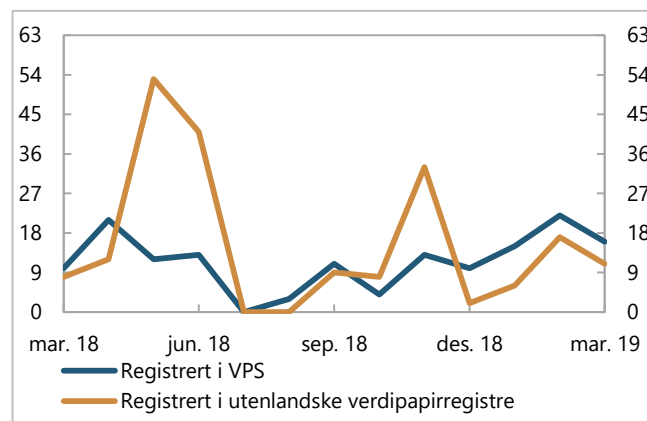
Reduksjon i ISIN godkjent for pantsattelse i Norges Bank. I løpet av mars ble antallet godkjente verdipapirer redusert med 5 ISIN fra 476 til 471. Det skyldes at 30 verdipapirer ble ugyldige og 25 nye ISIN ble godkjent i løpet av mars. Av disse ble 21 automatisk godkjent og 4 verdipapirer ble godkjent etter en manuell sluttvurdering. Fire pantsatte verdipapirer ble avvist på grunn av at de ikke tilfredsstilte kravene i retningslinjene.

Ved utgangen av mars hadde 68 prosent av låneverdien til pantsatte verdipapirer en gyldig markedskurs, noe som er en reduksjon på 2 prosent siden utgangen av februar. Siden utgangen av mars 2018 har gyldig markedskurs hatt reduksjon på 15 prosentenheter, se figur 6. Andelen av pantsatte ISIN som ikke har kjent kurs ligger stabilt gjennom hele perioden. Fra juni til juli og september til oktober 2018 hadde gyldig markedskurs en reduksjon på henholdsvis 14 og 15 prosentenheter.

Figur 4. Låneadgang siste tolv måneder i milliarder kroner

Figur 5. Antall nye verdipapirer til godkjenning som sikkerhet for lån

Figur 6. Pant fordelt etter verdipapirets siste tilgjengelige markedskurs (prosent av samlet låneadgang). Siste 12 måneder

